

EVALUAREA DOTĂRII GOSPODĂRIILOR CASNICE CU BUNURI DE FOLOSIN ÎNDELUNGAT

Svetlana IVANOV¹, cercetător științific,
Institutul Național de Cercetări Economice

Actualitatea temei constă în examinarea situației curente a dotării gospodăriilor casnice s-race/non-s-race cu bunuri de folosință îndelungată pentru anul 2014 în Republica Moldova. Scopul este de a analiza gospodăriile casnice s-race/non-s-race din aspectul dotării acestora cu bunuri de folosință îndelungată. Au fost utilizate următoarele metode de cercetare: statistică, comparativă, analitică. Rezultatul cercetării este analiza dotării cu bunuri de folosință îndelungată a gospodăriilor casnice în general, s-race/non-s-race, s-race/non-s-race după medii de reședință în funcție de durata de exploatare a bunurilor de folosință îndelungată.

Cuvinte-cheie: bunuri de folosință îndelungată, gospodărie casnică, dotarea, mediul rural, durata de exploatare, s-race/non-s-race.

The actuality of the theme is to examine the current situation of the equipping poor/non-poor households with durables goods for 2014 in Republic of Moldova. The aim is to analyze poor/non-poor households under the aspect of their equipment with durable goods. There were used the following research methods: statistical, comparative, analytical. The result of research is the analysis of equipping households with durable goods, poor/non-poor households, poor/non-poor households by residence and according to the life span of the durable goods.

Key words: durable goods, household, equipment, rural area, life span, poor/non-poor.

JEL Classification: R2, I31.

Introducere. În lumea contemporană este dificil de imaginat viața fără cele mai necesare bunuri de folosință îndelungată (BFÎ), cum sunt: televizorul, frigiderul, mașina de spălat rufe, aspiratorul de praf, computerul etc. Dar nivelul dotării gospodăriilor casnice (GC) cu aceste bunuri este dependent în mare parte de nivelul bunăstării al acestora [1]. Cercetarea științifică a fost efectuată în baza datelor Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice (CBGC) pentru anul 2014 [2].

Evaluarea dotării gospodăriilor casnice cu bunuri de folosință îndelungată. În general, în anul 2014 a crescut nivelul de dotare a GC cu bunuri de folosință îndelungată. Dotarea cu televizoare la 100 gospodării casnice s-a majorat de la 103 până la 105 bucăți (buc.) (cu 2 buc.), frigider – de la 88 până la 94 buc. (cu 6 buc.), mașina de spălat rufe – de la 72 până la 77 buc. (cu 5 buc.) (figura 1). Însă, nivelul dotării cu unele BFÎ este insuficient pentru a acoperi nevoia populației în acestea. Doar 44 GC din 100 dispun de computere, 56 GC din 100 sunt înzestrate cu aspiratoare, 77 GC din 100 dispun de mașini de spălat rufe.

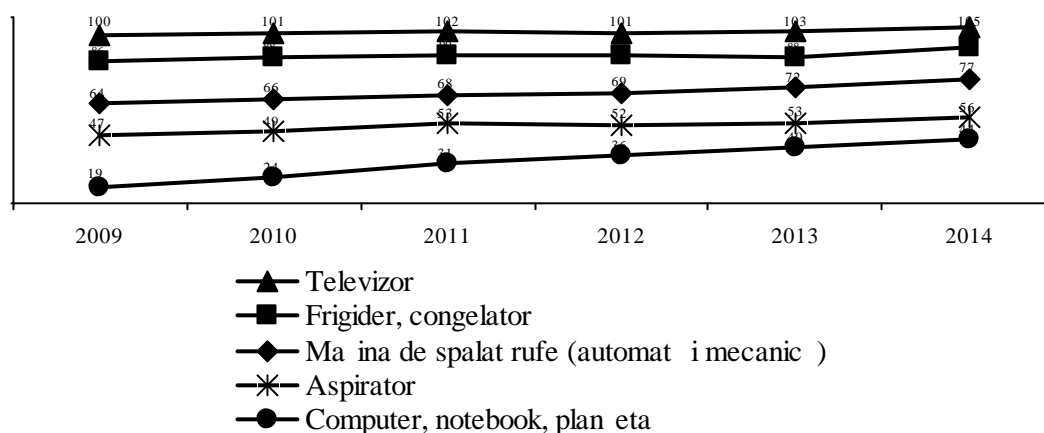

Fig. 1. Dinamica dotării GC cu BFÎ, bucăți la 100 GC

Sursa: Calculată și efectuată în baza datelor CBGC ale Republicii Moldova.

¹ © Svetlana IVANOV, svetlana.ivanov.2@mail.ru

În pofida cre terii nivelului de dotare a GC cu BFÎ, în anul 2014 se men ine un „decalaj” considerabil între GC s race i non-s race. Dotarea GC s race cu computere constituie 14 buc. la 100 GC, ceea ce este de 3,4 ori mai pu in, decât dotarea GC non-s race (48 buc.), Figura 2.

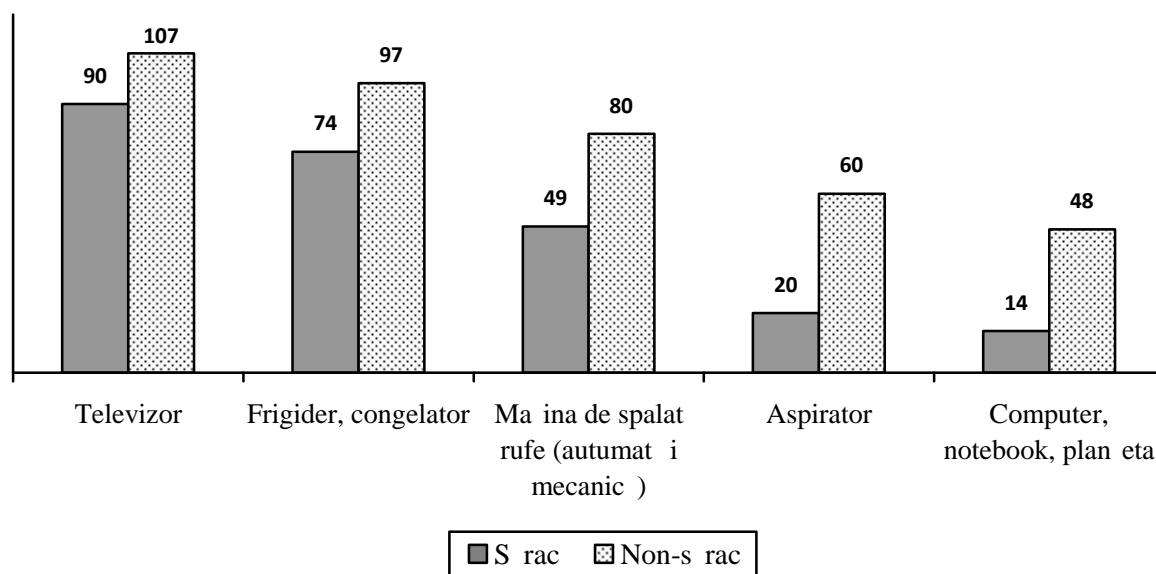

Fig. 2. Dotarea GC cu BFÎ în profiluri s race/non-s race, buc și la 100 GC

Sursa: Calculat i efectuat în baza datelor CBGC ale Republicii Moldova.

GC s race dispun de 20 aspiratoare, ce este de 3 ori mai pu in, decât a în GC non-s race (60 buc.). GC s race dispun doar de 49 ma ini de sp lat rufe, fiind de 1,6 ori mai pu in, decât în GC non-s race (80 buc.). Cel mai mic „decalaj” în dotarea cu BFÎ între s raci i non-s raci are loc la televizoare i frigidere. Astfel, dotarea GC s race cu televizoare constituie 90 buc., ceea ce de 1,2 ori mai pu in decât la GC non-s race (107 buc.). Din 100 GC s race 74 dispun de frigidere, ceea ce este de 1,3 ori mai pu in, decât la GC non-s race (97 buc.).

În cea mai grav situație se afl persoanele s race din mediul rural. Dotarea s tenilor s raci cu BFÎ este mult mai rea decât a s tenilor non-s raci. Doar 5 din 100 GC s race din sate dispun de autoturism, în timp ce la 100 GC non-s race le revin 23 buc. (tabelul 1). 7 din 100 GC s race din sate sunt înzestrate cu ma ini de sp lat automat, iar cele non-s race – cu 29 buc. Dotarea s tenilor s raci cu aspiratoare constituie 15 buc. la 100 GC, cele non-s race – 45 buc.

GC s race din sate sunt mai r u dotate comparativ cu GC s race din alte localit i. Doar 15 din 100 GC s race de la sate dispun de aspirator, atunci când în ora e mari acestea constituie 50 buc. Dotarea GC s race din sate cu ma ini de sp lat rufe automat constituie 7 buc., iar a GC s race din ora e mari – 52 buc. 13 GC s race de la sate sunt dotate cu computere, în ora e mari acestea constituie 22 GC s race din 100 GC. Un impact deosebit asupra dot rii cu BFÎ în sate îl are factorul pre . Veniturile relativ mai mici a s tenilor sunt cauza unei înzestr ri mai rele cu BFÎ.

Tabelul 1

Dotarea GC cu BFÎ, buc și la 100 GC

	Total		Ora e mari		Ora e mici		Sate	
	s race	non-s race	s race	non-s race	s race	non-s race	s race	non-s race
Televizor	90	107	100	113	98	108	89	103
Frigider, congelator	74	97	100	100	89	99	69	94
Ma in de sp lat rufe automat	12	50	52	86	24	60	7	29
Ma in de sp lat rufe mecanic	37	30	21	7	37	25	38	44
Aspirator	20	60	50	83	32	69	15	45
Computer, notebook, plan et	14	48	22	75	14	44	13	36
Cuptor cu microunde	8	26	36	37	2	25	8	21
Autoturism, microbuz personal	4	22	-	20	1	21	5	23

Sursa: Calculat conform datelor CBGC Republicii Moldova în anul 2014.

GC s race au un nivel mai scăzut de dotare cu BFÎ moderne. În anul 2014 ponderea GC s race, care dispun de televizoare cu durată de exploatare până la 5 ani a constituit 24,6%, și la GC non-s race – 27,5% (Figura 3). În timp ce ponderea GC s race, care dispun de televizoare cu durată de exploatare peste 10 ani a fost de 27,5%, la GC non-s race – 25,7%. Ponderea GC s race, care sunt dotate cu frigider cu durată de exploatare până la 5 ani a constituit 20,6%, la cei non-s race – 28,3%. Un rol important în limitarea accesibilității populației s race la principalele BFÎ de asemenea îl joacă prețul. El creează dificultăți la schimbarea televizoarelor, frigiderele, a mașinilor de spălat rufe, a altor aparate învechite moral și fizic, care deja se află în folosința acestor GC. Cea mai înaltă pondere a GC din toate BFÎ cu durată de exploatare peste 10 ani le au frigiderele: 35,3% – GC s race și 31,6% – GC non-s race. O tendință asemănătoare are loc și la alte BFÎ.

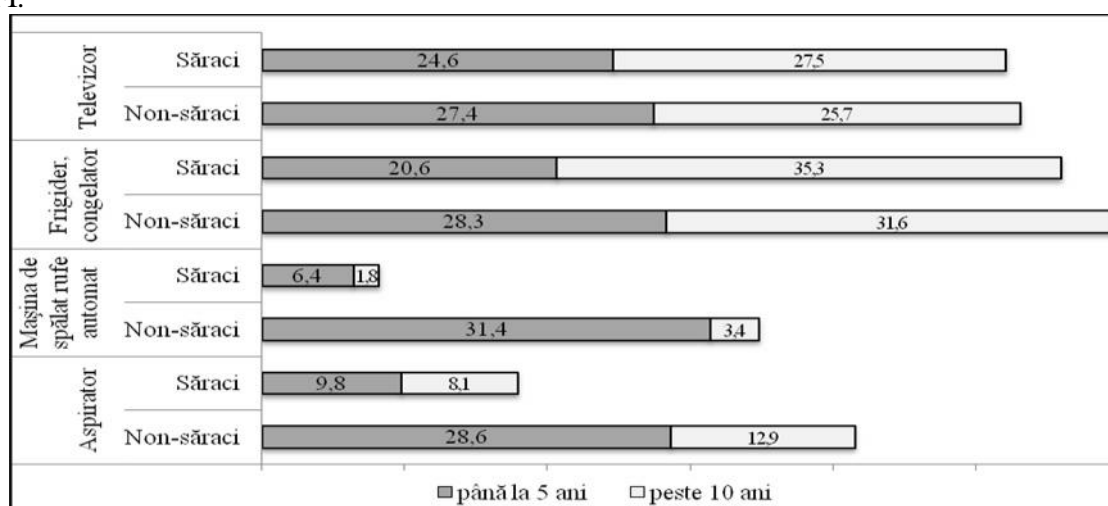

Fig. 3. Repartizarea GC după durata de exploatare a BFÎ în profiluri s race/non-s race, %
Sursa: Calculat și efectuat în baza datelor CBGC ale Republicii Moldova.

Concluzii. În anul 2014 în Republica Moldova a crescut nivelul de dotare a GC cu BFÎ și totuși este insuficient pentru a acoperi nevoia populației în acestea. De asemenea se menține un „decalaj” considerabil între GC s race și non-s race. În cea mai gravă situație se află persoanele s race din mediul rural, unde este mult mai scăzut nivelul dotării GC cu BFÎ. GC s race din sate sunt mai puțin dotate și comparativ cu GC s race din alte localități. Toate acestea sunt rezultatul veniturilor relativ mai mici a populației s race și anume populației s race din mediul rural. GC s race au un nivel mai scăzut de dotare cu BFÎ moderne, cauza fiind veniturile mici ale persoanelor s race și factorul preț la BFÎ.

Referințe bibliografice

1. STREMENOVSCAIA, Z. Înzestrarea gospodăriilor casnice cu pensionari cu obiecte de folosință îndelungată. In: Economie și sociologie. 2009, nr. 2, p. 170-179.
2. BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ. *Aspecte privind nivelul de trai al populației în 2014 (rezultatele cercetării bugetelor gospodăriilor casnice) = Aspects of the standard of living of population in 2014 (Results of the Household Budget Survey)*. Chișinău, 2015. 140 p. [accesat 12 ianuarie 2016].
Disponibil:
http://www.statistica.md/public/files/publicatii_electronice/aspecte_nivelul_trai/Aspecte_Nivelul_trai_2014.pdf
3. VINOGRADOVA, V. Dependența structurii de tipul gospodăriilor casnice în Republica Moldova și rile Uniunii Europene. In: Analele Institutului de Economie, Finanțe și Statistică. Ediția a III-a. 2013, pp. 154-157.
4. VINOGRADOVA, V. Evaluarea riscului structurii gospodăriilor casnice cu statut socio-economic diferit al persoanelor care le conduc. In: Analele Institutului de Economie, Finanțe și Statistică. Ediția a II-a. 2012, pp. 164-168.

Recomandat spre publicare: 19.01.2016